

a^2

c^2

$a^2 + b^2 = c^2$

b^2

۱۷ ستراتیژی و اصول
چالش بی خشونت

سان تزو،
استراتژیست
مشهور چین
باستان

استراتژی بزرگ

وسیع ترین نظر شما در مورد اهداف و چگونگی دست یابی به آنها از طریق چالش است. استراتژی بزرگ مشخص میکند که چه گونه ای از فعالیت ها باید در چالش بکار گرفته شود و همچنین در مورد هماهنگی، تخصیص و زمان پخش آن در تمامی منابع (مادی، انسانی، سیاسی، زمانی و غیره) نظر میدهد تا جنبش به وسیله آنها به اهداف خود دست یابند.

پیکار

برنامه اجرای هر فاز بزرگ در داخل جنبش بزرگ است. هر پیکار اهدافی خاص دارد که اهداف نهایی استراتژی بزرگ را حمایت میکند. هر پیکار برنامه ای برای توسعه دارد و برنامه ای برای اینکه چگونه جدای آن میتوانند برای موفقیت بیشتر به یکدیگر بپیوندند.

تاکتیک ها

برنامه های محدودی از فعالیت ها برای رسیدن به اهداف محدود و خاص است که هدف های بزرگتر پیکار را حمایت میکند.

روش ها

فعالیت های خاص جنبش است. همانگونه که از فصل قبل آموختیم در حدود صدها روش فعالیت بی خشونت وجود دارد (به ضمیمه 1 برای فهرست « 198 روش » معروف دکتر جین شارپ مراجعه کنید) و تمامی آنها در سه گروه بزرگ جای میگیرند: اعتراض، پیگیری و عدم همکاری (اجتماعی، اقتصادی، سیاسی) و مداخله بی خشونت. این واضح است که جنبش باید از چهار سطح استراتژی، استراتژی بزرگ خود را طرح ریزی کند سپس پیکارهایی که استراتژی بزرگ را حمایت میکنند شناسایی کنند و پس از آن تاکتیک ها و روشهای متفاوتی که پیکارها را حمایت میکنند انتخاب کنند. این روش برنامه ریزی از بالا (استراتژی بزرگ) تا پایین (پیکارها، تاکتیک ها و روش ها) به طرز موثری در تمامی انواع جنبش ها در تاریخ بکار گرفته شده است.

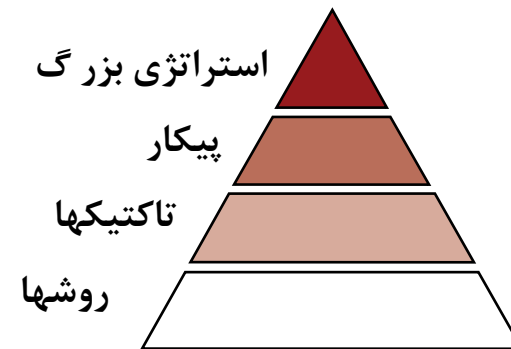
استراتژی و اصول چالش بی خشونت

« گروهی برنده خواهد شد که بداند چه زمانی بجنگد و چه زمانی نجنگد. گروهی برنده خواهد شد که بداند چگونه نیروهای مافوق و زیردست را کنترل کند. کسی برنده خواهد شد که نیرویش از طریق معنوی در تمام رده ها نفوذ کرده باشد. کسی برنده خواهد شد که آماده شده باشد و در انتظار حمله به ارتش ناکارآمد باشد.»

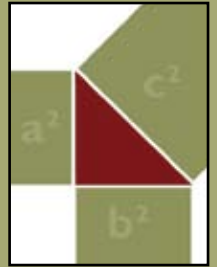
سان تزو در هنر جنگ

نظریه استراتژی بر این هدف قرار دارد که چگونه بهترین عمل را در دسترسی به اهداف جنبش بی خشونت انجام دهیم. با توجه به منابع محدود و ابهام موجود، استراتژی در درجه اول باید زمان و چگونگی حمله را مشخص کند و سپس به این موضوع بپردازد که چگونه میتوان حداکثر تاثیر را در دسترسی به اهداف خاص داشت. چهار رده مدیریت استراتژیک موجود عبارتند از استراتژی بزرگ، پیکار، تاکتیک ها و روشهای مخصوص.

سطوح چهارگانه برنامه ریزی استراتژیک را درک کنید.

FOUR LEVELS OF STRATEGIC PLANNING:

استراتژی چیست؟

هدف 1 عملکردی
فراگیرنده :

مردم هند برای تولید نمک متحد شدند.

طرز منطقی قابل دسترسی. یک هدف از برای جنبش اهمیت بیشتری برای پیگیری داشته باشد از کارآیی استراتژیک بیشتری برخوردار است. به عبارت دیگر مبارزاتی را انتخاب کنید که الف - برای افراد داخل جنبش و جامعه معنایی والا داشته باشد. ب - شما قابلیت برنده شدن واقعی را داشته باشید. برای مثال در جنبش استقلال هندی ها علیه حکومت انگلستان ، امکان تولید نمک و نپرداختن مالیات به آن ، به راحتی برای مردم عادی بود و با به راه انداختن راهپیمایی نمک در سال 1930 ، گانندی توانایی حمله به انحصار طلبی انگلیس در تولید نمک را پیدا کرد که تقریباً تمامی اعضای جامعه هندی را تحت تاثیر قرار داد. هدف گانندی در خاتمه دادن به انحصار نمک توسط انگلیسی ها هم قابل دسترس هم هم شفاف بود و گانندی قدرت خود - تعداد زیادی از افراد تهیج شده - علیه نقطه ضعف انلیس - یک قانون غیرقابل اجرا برای دفاع کردن از آن به شکل سیاسی و یا توجیه زندانی کردن افراد به خاطر مخالفت با آن - بکار برد. این مهم است که جنبش یا پیکار تعداد نسبتاً محدودی از اهداف داشته باشد در غیر این صورت رسیدن به اتحاد و توافق نظر در میان گروهها و سازمانهای مختلف درگیر بسیار مشکل خواهد بود.

2- برنامه ریزی

جنبش ها یا چیکارهای بی خشونت خودبخود سازمان نمی یابند. سه جز اصلی برنامه ریزی دقیق عبارتند از :

الف- ساختن ظرفیت تاکتیکی : جنبش های موفق، ظرفیت تاکتیکی خود را از طریق جذب و آموزش فعالین، جمع آوری منابع مالی ، استمرار شبکه ارتباطی و منابع خارجی مستقل برای اطلاعات (به عنوان مثال نامه های الکترونیک کد دار شده ، پیامهای کوتاه، نشر زیر زمینی ، وب سایتهای جایگزین) توسعه میدهد. این شامل برنامه ریزی تاکتیکی و پیکاری دقیق و مدیریت موثر زمان (احتمالاً مهم ترین منبع یک جنبش) است (مدیریت زمان در درس پیشرفته الف4، مدیریت جنبش : مدیریت زمان- مورد بحث قرار گرفته است)

ب- لیست کردن استراتژیکی تاکتیک های متنوع : انتخاب استراتژی و لیست کردن مجموعه ای از تاکتیک های بی خشونت ضروری است . لیست کردن تاکتیک ها به جنبش شما این امکان را میدهد که فشار را بر رقیب بیشتر کنید و نقطه بحرانی را حفظ کنید. استفاده از تاکتیک های گوناگون

هدف 2 عملکردی فراگیرنده :

اتخاذ و به رسمیت شناختن سه اصل ایجاد مبارزه استراتژیک بی خشونت

هنگامی که شما نمای آینده تان را ساختید از این اطلاعات برای ساختن استراتژی بزرگ همراه زیر شاخه ها ، پیکارها ، تاکتیک ها و روشها برای رسیدن به هدفها برای ساختن استراتژی بزرگ استفاده کردید نتیجه این چالش تا حدودی به مهارت آنهایی که چالش را به راه میاندازند بستگی دارد. سه اصل اساسی برای پیروزی وجود دارد: اتحاد ، برنامه ریزی و نظام بی خشونت

1- اتحاد : سه جزء دارد

الف- اتحاد مردم : جنبش یا پیکار بی خشونت نیازمند مشارکت گروههای متفاوت سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و باقی قسمتهای جامعه است. تعریف مشروعیت و قدرت جنبش در به راه انداختن تعداد زیادی از شهروندان نهفته است. در مقیاس ملی این اتحاد نیازمند ائتلاف گروهها و سازمانها میباشد.

ب- اتحاد در داخل سازمان: سه سطح جنبش شامل رهبری، شبکه عملیاتی و مردم از وسیع ترین قسمتهای امکان پذیر جامعه باید در هماهنگی با یکدیگر باشند. بهمین خاطر، ساختار سازمانی جنبش باید به گونه ای طراحی شود که امکان اجرای کافی استراتژی ها ، تاکتیک ها و روشها را بدهد. روشهای دموکراتیک ممکن است در هنگام فرآیند تصمیم گیری مناسب باشند ولی اجرای این سیستم ها نیازمند نظم ، پاسخدهی تا همراهی و مناظره میباشد در غیر این صورت فروپاشی سازمانی و سردرگمی بوجود خواهد آورد. در برخی چالش ها، رقیب شما میکوشد افرادی را در جنبش شما قرار دهند که نقش آنها ایجاد مناظره و بی نظمی برای تضعیف اتحاد جنبش شما باشد.

ج- اتحاد هدف: یک جنبش و یا پیکار باید اتفاق نظر داخلی در مورد اهداف - که باید منعکس کننده اهداف قسمت بزرگتری از جامعه باشد - داشته باشند. بیشتر افراد برای اهدافی که در زندگی آنها داری معنی است چالش و ایثار خواهند کرد (اهدافی که نگرانی های شخصی آنها تبدیل به نگرانی های اساسی شود) اهداف همچنین باید به میزان کافی شفاف باشند و به

اتحاد سه جزء دارد:

الف. مردم
ب. سازمان
پ. هدف

نکته

هیچ فرمول جهانی برای سازماندهی یک جنبش وجود ندارد

نکته

مبارزه ای انتخاب کنید که بتوانید پیروز شوید!

برنامه ریزی:

الف. ساختن ظرفیت تاکتیکی
ب. توالی استراتژیکی انواع راهکارها

مثال:

در شهر نشویل، تنسی، وقتی که تعداد زیادی از اعضای آفریقایی-آمریکایی جنبش حقوق مدنی آمریکا درگیر یک نا فرمانی مدنی شدند، پلیس برای سرکوب آنها شگفت زده شدند زیرا آنها نمی توانستند یک چنین تعداد زیاد دستگیرشدگان را اداره کنند و نمی توانستند تمام فعالان را در زندان نگه دارند.

وقتی جنبشی با سرکوب روبرو شد، باید نظم بی خشونت خود را حفظ کند تا بتواند مشروعیت سرکوبگر را از

ج- همکاری با مدافعان رقیب (همانند ارتش و پلیس)

« شما نمیتوانید با آنها که شما را تهدید به شکستن میکنند همکاری کنید ». دکتر پیتر اکرم، یکی از نویسندگان نیروی قدرتمندتر: قرن تضادهای بی خشونت
خشونت به سرکوبگر این توجیه را میدهد که سرکوب کند (برای مثال به عنوان اقدام در جهت برقراری نظم و یا مبارزه با ترس و وحشت) . نظم بی خشونت این توجیه را از بین میبرد. نظم بی خشونت همچنین برای به همکاری پذیرفتن - به معنای نفوذ در وفاداری - افرادی که سرکوبگر را حمایت میکنند لازم و ضروری است. وقتی آنها احساس کنند که مورد تهدید واقع شده اند بیشتر از پیش به اطاعت از دستورات مایل میشوند. وقتی آنها بدانند که جنبش شما بی خشونت است و جنبش تاریخچه قابل اعتمادی از بی خشونت ماندن دارد، به احتمال کمتری دست به سرکوب خشن میزنند و بیشتر این امکان وجود دارد که مشروعیت هدفهای جنبش بی خشونت و نمای آینده اش را بپذیرا باشند.

این اصول باید گسترش استراتژیکی را دیکته کنند. اینها این امکان را برای رویکرد انتقادی و سازنده برای بررسی برنامه ریزی شما میدهد. اگر شما میخواهید در هر زمانی ارزیابی از اینکه جنبش یا پیکار شما در چه حالی است داشته باشد شروع کنید، ارزیابی اینکه آیا جنبش شما این سه عنصر اساسی را دارد یا خیر؟ اتحاد، برنامه ریزی و نظم بی خشونت.

رقیب شما را در حالتی نامتعادل نگه میدارد و اطمینان حاصل میکند که رقیب شما، حرکت بعدی شما را نمیتواند پیش بینی کند. تاکتیک ها باید مستقیماً به هدفهای میانه شما مربوط باشند که به نوبه خود از استراتژی بزرگ پیکار یا جنبش شما نشات میگیرند.

3- نظم بی خشونت

دو معنی دارد: پیروی از یک برنامه استراتژیک برای یک چالش و پرهیز از خشونت. پرهیز از خشونت به معنای آن است که اعضای جنبش خشونت را در حرکاتشان بکار نگیرند و در تهدیدهای خشونت آمیز شرکت نکنند. برای روشن کردن این موضوع، برخی جنبش ها، « روش عمل » یا « دستورالعمل های فعالیت » را به صورت عمومی منتشر میکنند که به همه استانداردهای نظم بی خشونت - درخواست شده به وسیله جنبش - را ارائه میدهد. نظم بی خشونت به سه دلیل در دل قدرت شهروندی جای دارد:

الف- مشارکت گسترده و در قدرت ماندن

اکثر افراد اگر با اهداف جنبش موافق باشند به جنبش بی خشونت برای تغییر میپیوندند. با این حال اکثر افراد از پیوستن به جنبش خشن برای تغییر خودداری میکنند. بهمین دلیل کلید دست یابی به مشارکت گسترده و حفظ آن برای جنبش ما، پرهیز از خشونت است.
در یک جنبش بی خشونت، برای هر فردی در جامعه، جایی برای مشارکت وجود دارد (از کودکان تا مسن ترها، از زن تا مرد) هرچقدر مشارکت در جنبش شما گسترده تر باشد برای رقیب شما هزینه کنترل جنبش شما بیشتر خواهد شد (حتی ممکن است منابع این کنترل را نیز در اختیار نداشته باشد) همچنین رقیب شما ناچار خواهد شد که نیورها و منابعش را در قسمتهای متفاوت بیشتری پراکنده سازد.

ب- سلب مشروعیت از سرکوبگر

در بسیاری از چالش های بی خشونت، سرکوبگر با خشونت شهروندان و فعالان را سرکوب میکند. هنگامی که نظم بی خشونت استوار شد چنین خشونتی میتواند قابلیت و مشروعیت سرکوبگر را از بین ببرد و حمایت از آن را کاهش دهد (بخصوص زمانی که سرکوب از طریق رسانه ها و سایر کانالهای ارتباطی، افشا و اطلاع رسانی شده باشد) در همان زمان همدلی و حمایت برای چالش بی خشونت افزایش میابد.

نکته

از تاکتیکهای مختلف استفاده کنید و آنها را ردیف بندی کنید تا مخالفین خود را از تعادل خارج کنید و جنبش را حفظ نمایید.

نظم بی خشونت

الف- مشارکت گسترده و در قدرت ماندن

ب- سلب مشروعیت از سرکوبگر

ج- همکاری با مدافعان رقیب

هدف 3 عملکردی فراگیرنده :

تشخیص سه دست‌آورد اساسی اقدامات بی خشونت : به حرکت در آوردن، برهم زدن و معیوب کردن.

سه نتیجه هر فعالیت برنامه ریزی شده استراتژیک در چالش بی خشونت عبارتند از
به حرکت در آوردن : از طریق به حرکت در آوردن گروه‌های هدف در داخل جامعه و جذب فعالین برای جنبش و یا پیکار بدست می‌آید.
اختلال ایجاد کردن در فعالیت های رقیب: فعالیت های جنبش بی خشونت اختلال ایجاد میکند و زندگی روزمره به سبک گذشته را برای رقیب ناممکن می‌سازد.
معیوب کردن: بوسیله افراد ستونهای حامی مختلف. حامیان رقیب هم بوسیله فعالیت های جنبش و هم پیام جنبش که وفاداری آنها را نسبت به حرکات رقیب خدشه دار میکند هدف قرار میگیرند و آنها را تشویق به نافرمانی میکند.

هدف 4 عملکردی فراگیرنده :

آموختن استفاده از تجزیه و تحلیل «هزینه- فایده» در هنگام انتخاب اقدامات بی خشونت.

درهنگام شناسایی و انتخاب فعالیت های بی خشونت که بر پایه اهداف و استراتژی های جنبش است، استراتژیست باید در نظر داشته باشد که هر فعالیت هزینه های بالقوه ای و همین طور فوایدی برای جنبش دارد. فعالیت های مختلف نیازمند منابع مالی و مادی متفاوت است و بخشی از آنها خطر زیادی مجازاتهای اجتماعی و فیزیکی را به همراه دارد.
به عنوان مثال یک تظاهرات موفق در هر صورت ممکن است منجر به آسیب ها و دستگیری تعدادی از شرکت کنندگان شود. فعالیت های درگیر کننده عدم همکاری اقتصادی و یا اجتماعی میتواند منجر به از دست رفتن کار و یا ثروت و یا کاهش سطح اجتماعی اعضا و حامیان جنبش شود.

یک روش ساده ولی موثر برای انتخاب تاکتیکهای بی خشونت، تجزیه تحلیل هزینه فایده است. برای هر حرکت در نظر گرفته ، ضروری است که هزینه - فایده های احتمالی برای حرکت و نتیجه آن بررسی شود

صربستان، 2000، یک
تظاهرکننده مجروح

نکته

هر عملی هزینه خاص خود را در بر دارد

خلاصه

چهار سطح برنامه ریزی استراتژیک در چالش های بی خشونت وجود دارد: استراتژی بزرگ، پیکارها، تاکتیک ها و روشها. هدفهای هر سطح برنامه ریزی، هدفهای سطح بالاتر خود را تقویت میکند. (تاکتیک هایی پیکارها را تقویت میکند که هدفهای استراتژیک بزرگ را تقویت میکند) در هنگام برنامه ریزی یک استراتژی، بسیار سودمند است که برنامه ریزی را بر پایه دید خودتان نسبت به استراتژی بزرگ آغاز کنید و سپس کار خود را به سمت سطوح پایین تر ادامه دهید. در مقابل اینکه اول به روشها فکر کنید و سپس حرکت خود را به سمت استراتژی بزرگ ادامه دهید. هنگامی که شما چالش خود را آغاز میکنید، استراتژیست با توجه بخصوصی به سه اصل یک چالش بی خشونت موفق نشان دهد. آنها عبارتند از اتحاد، برنامه ریزی و نظم بی خشونت. اتحاد شامل اتحاد مردم، اتحاد در داخل سازمان و اتحاد هدف میشود. برنامه ریزی شامل ساختن ظرفیت تاکتیکی و لیست کردن تاکتیک های گوناگون است. نظم بی خشونت برای به حرکت در آوردن شهروندان، جذب فعالیت، از مشروعیت ساقط کردن سرکوبگر و همکاری با مدافعان سرکوبگر همانند پلیس و ارتش ضروری است. فعالیت ها در چالش استراتژیک بی خشونت سه نتیجه اصلی دارند: به حرکت در آوردن حامیان جنبش، اختلال ایجاد کردن در فعالیت های رقیب و خدشه دار کردن حمایت حامیان رقیب. اینها تنها از طریق فعالیت، ساختن ظرفیت جنبش و حمله کردن امکان پذیر است. در هنگام انتخاب تاکتیک های بی خشونت، تجزیه و تحلیل هزینه فایده در تصمیم گیری برای گرفتن موثرترین تصمیم ها مفید است.

مربین:

با استفاده از فرمت ارایه شده، در روی يك فلیپ چارت برای اقدامات گذشته و اقدامات احتمالی آینده، تجزیه و تحلیل هزینه - فایده را انجام دهید. آیا اقدامات گذشته شما موفقیت آمیز بوده است یا نه؟ چه چیزی باعث این دستاورد و نتیجه شده است؟

اقدامات انتخاب شده. مثالها	هزینه احتمالی جنبش شما	فایده احتمالی جنبش شما	هزینه احتمالی مخالفان شما
ارایه دادخواست به مراکز دولتی در هنگام تظاهرات انبوه	سرکوب همراه با خشونت علیه تظاهرکنندگان اعمال می شود ؛ و/یا بعضی از تظاهرکنندگان خشن می شوند و مشروعیت جنبش را آسیب می دهند	يك تظاهرات موفق شهرت و محبوبیت برای جنبش به دست می آورد و هواداران جدید به دست آورد	نارضایت عمومی را افزایش و مشروعیت خود را از دست می دهند
تحریم انتخابات	پاسخگویی کم عمومی ممکن است به اعتبار جنبش لطمه بزند. همچنین ممکنست منجر به ساختار کنترل کاملا رسمی دولتی مخالفان شود(اگر تاکنون کاملا کنترل نشده باشد)	مشارکت کامل مشروعیت نتایج انتخابات را از بین می برد. اما دستیابی به مشارکت کامل دشوار است.	از دست دادن مشروعیت در صورتی که تحریم با موفقیت انجام شود.
اعتصاب غذا	مشارکت کنندگان ممکنست به سلامت خود لطمه بزنند	مشارکت کنندگان ممکنست توجه جدیدی را نسبت به جنبش جلب کنند	همدردی عمومی با اعتصاب کنندگان ممکنست منجر به از دست دادن مشروعیت شود